

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Denisa Říhošková

Volba starosty obce v České republice

Bakalářská práce

Olomouc 2016

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Volba starosty obce v České republice* vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 31. srpna 2016

.....
Denisa Říhošková

Děkuji JUDr. Lucii Madleňákové, Ph.D. za poskytnuté rady, připomínky a celkové odborné vedení při vypracování této bakalářské práce.

Za poskytnuté konzultace v souvislosti se zpracováním praktické části bakalářské práce děkuji také nynějšímu starostovi obce Kladníky panu npor. PhDr. Davidu Štěpánkovi, starostovi obce Soběchleby panu Ing. Miloslavu Jančíkovi a panu Zdislavu Házovi, předsedovi strany KDU-ČSL v Přerově.

Obsah

Zkratky – vysvětlivky	6
Úvod	7
1. Obecná část	9
1.1 Orgány obce	9
1.2 Starosta obce	10
1.2.1 Právní postavení starosty obce	10
1.2.2 Zástupce starosty obce	11
1.3 Obecní zastupitelstvo	11
1.3.1 Volba obecního zastupitelstva	13
1.3.2 Člen zastupitelstva obce	13
2. Volba zastupitelstva obce Kladníky	16
2.1 Obec Kladníky	16
2.2 Volba zastupitelstva obce Kladníky	16
2.2.1. Obecná charakteristika a komunální volby v roce 2014	16
2.2.2 Mimořádné volby v roce 2015	20
2.3 Shrnutí	23
3. Volba zastupitelstva obce Soběchleby	24
3.1 Obec Soběchleby	24
3.2 Volba zastupitelstva obce Soběchleby v roce 2014	24
3.2.1 Volba starosty a místostarosty obce Soběchleby v roce 2014	26
3.3 Odstoupení a rezignace nově zvolených funkcionářů obce Soběchleby na své funkce v obecním zastupitelstvu	27
3.4 Volba starosty, místostarosty a chybějících členů zastupitelstva obce Soběchleby v roce 2015	30

3.4.1 Náhradník obecního zastupitelstva.....	30
3.4.2 Volba starosty a místostarosty obce	32
3.5 Mimořádné zasedání zastupitelstva obce Soběchleby v roce 2015	35
3.6 Shrnutí	37
Závěr	39
Seznam použitých zdrojů	40
Literatura.....	40
Judikatura	40
Zákony	41
Internetové zdroje	41
Abstrakt.....	45
Klíčová slova.....	46
Key words	46

Zkratky – vysvětlivky

Charta místní samosprávy	Sdělení Ministerstva zahraničních věcí České republiky o přijetí Evropské charty místní samosprávy, č. 181/1999 Sb., v platném znění
NSS	Nejvyšší správní soud ČR
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
Ústava ČR	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění
LZPS	Listina základních práv a svobod, vyhlášená usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
ČR	Česká republika
OSČaŽÚ	Odbor správních činností a obecní živnostenský úřad
KÚ	Krajský úřad
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
Zákon o obcích	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění
ÚSC	Územní samosprávné celky

Úvod

Cílem mé bakalářské práce, je prakticky popsat, jak probíhá volba osoby na pozici starosty obce a s tím související volba obecního zastupitelstva. Vzhledem k rozsáhlému obsahu celé problematiky komunálních voleb svou práci zaměřím spíše praktickým způsobem, kdy za pomoci analýzy příkladů, které ve své práci uvedu, objasním, jakým způsobem a procesem je starosta obce volen do své funkce. Další problematikou, na kterou budu chtít upozornit, je, že s volbou starosty obce i po jeho řádném zvolení obecním zastupitelstvem nemusí výkon své funkce dokončit, až uplynutím svého funkčního období, na které byl zvolen, ale k ukončení může za jistých okolností dojít i dříve. Při řešení vzniklých problémů, kterými se oba z příkladů volby starosty obcí zabývají, bych ráda na tyto problémy upozornila širokou veřejnost, ale hlavně místní samosprávy a vedení obcí, kterým by má práce mohla sloužit jako určitý obecný ukazatel, jak se podobných problémů při výkonu své činnosti vyvarovat. Práce je přehledně členěna do jednotlivých kapitol, podkapitol a je prakticky doplněna přílohami.

V první kapitole své práce vysvětluji za podpory odborné literatury a judikatury českého soudnictví jednotlivé pojmy, které s komunálními volbami na místní úrovni souvisejí. Pozornost věnuji zejména pojům samospráva a starosta obce, které jsou pro vypracování mé práce termíny stěžejními. Jako další objasňuji pojmy místostarosta obce, člen obecního zastupitelstva a možné formy výkonu jejich funkce. V souvislosti s úvodem mé práce považuji za důležité dále formou popisné metody a metody interpretace vysvětlit, jak probíhá volba obecního zastupitelstva a především následná volba nového starosty obce. Tato kapitola tvoří úvod, ze kterého vycházím při rozboru dvou příkladů, které jsou obsahem následujících částí práce.

V další části práce se věnuji rozboru a popisu příkladu, jak byl volen starosta obce Kladníky. Tuto obec jsem si do své práce zvolila právě z důvodu, že, v roce 2014 zde volba starosty neproběhla zcela bez problémů. Samotné komunální volby v roce 2014 s žádným problémem fakticky spojeny nebyly. Ten nastal, až během výkonu funkčního období nového starosty obce. Místní zastupitelstvo nesouhlasilo s jeho postojem a názory, které ve výkonu své funkce zastával. Domnívali se, že svou funkci nezastává řádně v souvislosti tzv. „dobrou správou“. Část členů místního zastupitelstva se tedy rozhodla

odstoupit ze svých funkcí a v obci musely být vyhlášeny mimořádné volby. Do řad členů zastupitelstva i do funkce starosty obce museli být zvoleni noví kandidáti.

V návaznosti na problematiku mimořádných voleb v obci Kladníky bych ráda na dalším praktickém příkladu obce Soběchleby objasnila, že ne vždy musí být problém řešen vyhlášením nových voleb v obci, jak se stalo právě v obci Kladníky. V další kapitole mé práce se věnuji také problematice odstoupení části zastupitelstva, ale v tomto případě se bude jednat o situaci, kdy dle zákonné úpravy ČR nebude muset dojít k vyhlášení mimořádných voleb, ale dojde pouze k nahrazení chybějících členů zastupitelstva a volbě nového starosty a místostarosty obce. Oba praktické příklady mé práce budou mít za cíl prohloubení znalostí problematiky spojené s komunálními volbami na místní úrovni a následného uvědomění si čtenáře práce, že i po řádném zvolení funkcionářů obecního zastupitelstva občany obce nemusí být vždy jisté, že obec řádně povedou po celé jejich funkční období.

Jako hlavní zdroje své práce uvádím především odbornou literaturu a příslušnou judikaturu českého soudnictví, ze které je nutno právě v obecné části práce vycházet. A proto byla hlavním zdrojem příručka JUDr. Romana Kočího, *Obecní samospráva v České republice*, ve které jsem našla komplexní pohled na problematiku samosprávy obcí i na jejich činnost. Tato kniha obecnou formou rozpracovává nejen příslušnou zákonnou úpravu, ale je podpořena i praktickými zkušenostmi autora s fungováním obecní samosprávy. Při zpracování praktické části práce jsem vycházela z díla Stanislava Balíka *Komunální politika*. Odkazy na rozsudky či usnesení soudů budu uvádět napříč celou prací, což by mělo čtenáři pomoci lépe pochopit právě rozebíranou problematiku. Nedílným zdrojem práce budou zápisy a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Kladníky a obce Soběchleby v letech 2014 – 2015. Cenné informace jsem také získala při osobních konzultacích a rozhovorech s npor. PhDr. Davidem Štěpánkem a také osobní konzultace s panem Ing. Miloslavem Jančíkem. Zdrojů pro komplexní pochopení problematiky komunálních voleb obcí je velmi mnoho, a proto ve své práci odkazuji jen na zdroje, které považuji za nejpraktičtější.

Při zpracování práce využívám především metody popisné a následně v praktických částech také metody osobního rozhovoru a metody komparační. Bakalářskou práci jsem zpracovala dle právního stavu ke dni 25. února 2016.

1. Obecná část

Obecná část bakalářské práce tvoří ucelený přehled toho, co dále rozebírám na jednotlivých příkladech. V této části vymezuji základní pojmy spojené s komunálními volbami na místní úrovni. Objasňuji, co je obsahem těchto pojmů a jejich aplikaci dále využívám v následujících prakticky zaměřených kapitolách práce. V obecné části poskytuji přehled o jednotlivých právních předpisech, dle kterých se volba starosty obce řídí.

1.1 Orgány obce

V této části uvádím charakteristiku orgánů obcí a jejich zákonnou úpravu, z důvodu následného usnadnění orientace v příkladech, které ve své práci prezentuji.

Jako první a nejzákladnější právní úpravu v rámci ČR zmíním **Ústavu České republiky**, která v článku 99 stanoví, že se ČR člení na obce, které jsou základními ÚSC, a dále v článku 101 odst. 1, že je obec samostatně spravována zastupitelstvem.¹ U dalších orgánů obecní samosprávy Ústava pouze zmiňuje jejich existenci a to v čl. 104. a čl. 79 odst. 3.² Z ústavní úpravy proto konkrétnější podmínky pro vnitřní organizaci obce nevyplývají.³ ÚSC jsou poté územními společenstvími občanů, které mají právo na samosprávu.⁴

Ještě podrobnější právní úpravu však nalezneme v **zákoně o obcích**, který za orgány obce označuje mj. zastupitelstvo obce, radu obce, starostu a obecní úřad.⁵

Na mezinárodně-právní úrovni uvádím **Evropskou chartu místní samosprávy**, která ve svých člancích stanoví, že v ČR „*se zásady místní samosprávy upraví vnitrostátním zákonodárstvím a dále ústavou*“. Podrobnější úpravu a rozvedení základních

¹ Ústava ČR. Obdobné platí i u krajů, jakožto vyšších územních samosprávných celků, o těch se však blíže ve své práci nezmiňuji. Srov. zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků, v platném znění, § 2 odst. 1.

² Tamtéž čl. 79 odst. 3. – „Ministerstva, jiné správní úřady a **orgány územní samosprávy** mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny“ a také čl. 104. - „Působnost **zastupitelstev** může být stanovena jen zákonem. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samosprávy, pokud nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu vyššího územního samosprávného celku. Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.“

³ HENDRYCH Dušan a kol. *Správní právo Obecná část*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2012, s. 155.

⁴ Ústava ČR čl. 100. odst. 1.

⁵ HENDRYCH: *Správní právo...*, s. 155.

charakteristik poskytne zákon o obcích.⁶ Místní samospráva je dle Charty místní samosprávy chápána jako právo a schopnost místních společenství, tedy zastupitelstva a rady obce, v mezích daných zákony, na vlastní odpovědnost a v zájmu místního obyvatelstva spravovat podstatnou část věcí veřejných v obci.⁷ Jako shrnutí bych ráda uvedla, že Charta místní samosprávy pojímá obecní samosprávu dle stejných principů, které vymezuje také ústavní pořádek ČR. Obec má právo na samosprávu, občané mají přístup k voleným funkcím v samosprávě, volby jsou založeny na stěžejních principech demokratického státu, obce mají právo na přiměřené finanční zdroje a stát má právo do výkonu samosprávy obce zasahovat pouze na základě zákona a v souladu se zákonem.⁸

1.2 Starosta obce

Starosta obce, jakožto orgán obce, má řadu pravomocí, ale hlavně povinností s touto funkcí spojených. Starosta vykonává v obci státní správu a zastupuje ji navenek. Je volen obecním zastupitelstvem, kterému je následně ze své funkce odpovědný. Obecní zastupitelstvo volí starostu z řad svých členů za podmínky, že je takováto osoba do funkce volitelná. Podmínkou volitelnosti do funkce starosty obce je občanství ČR.⁹

1.2.1 Právní postavení starosty obce

Právní postavení starosty obce je upraveno zákonem o obcích. Při výkonu své pravomoci má jisté funkce i oprávnění.¹⁰

Starosta obce stojí v čele obecního úřadu. Svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.¹¹

Jak uvádí zákon o obcích, „*starosta zastupuje obec navenek*“. Vzhledem k tomu, že je starosta obce orgánem obce, není vhodné ho vzhledem k systému obecního uspořádání považovat za zástupce obce.¹²

⁶ KOČÍ Roman. *Obecní samospráva v České republice*. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2012, s. 17.

⁷ Charta místní samosprávy.

⁸ KOČÍ: *Obecní samospráva...*, s. 18.

⁹ Zákon o obcích § 103.

¹⁰ Tamtéž § 103 a násl.

¹¹ Tamtéž § 103 odst. 5.

1.2.2 Zástupce starosty obce

Pokud není starosta obce schopen vykonávat svou funkci, zastupuje ho po dobu jeho nepřítomnosti místostarosta obce.¹³ Místostarostů může být obecním zastupitelstvem zvoleno i více a těmto osobám může zastupitelstvo svěřit některé úkoly. Starostu obce zastupuje ten místostarosta, který je k výkonu této funkce určen. Žádný z dalších orgánů obce nemůže obec navenek zastupovat, tedy ani obecní zastupitelstvo.¹⁴ U obou praktických příkladů, které jsou součástí této práce, je v obci zřízena funkce vždy jednoho místostarosty.¹⁵

Pokud je starosta obce ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a zároveň není zvolen starosta nový, je k výkonu pravomocí příslušný místostarosta, kterého k tomu zastupitelstvo určí. Pravomoc starosty v tomto případě vykonává místostarosta obce až do doby zvolení starosty nového.¹⁶

V neposlední řadě je důležité zmínit, že dosavadní starosta obce v období ode dne voleb do obecního zastupitelstva do zvolení nového starosty či místostarosty obce vykonává pravomoci starosty dle příslušných ustanovení zákona o obcích. Pokud tak starosta obce neučiní, vykonává pravomoci starosty místostarosta, event. pověřený člen zastupitelstva obce.¹⁷

1.3 Obecní zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je dalším z orgánů obce, kterým se v práci zabývám. Existenci obecního zastupitelstva dovozujeme a priori z Ústavy ČR a jeho podrobnější vymezení, pravomoci a další charakteristiku ze zákona o obcích.¹⁸ Zastupitelstvo obce vykonává

¹² HENDRYCH Dušan a kol. *Správní právo Obecná část*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2012, s. 158.

¹³ Srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 6. 2006, sp. zn. 30 Cdo 3130/2005. „Právo zastupovat obec navenek přísluší výhradně starostovi obce, v případě jeho nepřítomnosti pouze místostarostovi obce, který je jeho zástupcem“.

¹⁴ KOČÍ Roman. *Obecní samospráva v České republice*. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2012, s. 39. Srovnání např. usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2000, sp. zn. III. ÚS 643/2000.

¹⁵ Ve druhém praktickém příkladu, který v této bakalářské práci uvádím, tedy u obce Soběchleby, bylo nutno institutu zástupce starosty, v tomto případě místostarosty obce reálně využít, jelikož starosta obce p. Jaromír Dohnal svou funkci nezastával řádně.

¹⁶ zákon o obcích § 103 odst. 6.

¹⁷ Tamtéž § 107.

¹⁸ Ústava ČR čl. 101. Srov. také zákon o obcích § 67 a násl. a § 5 odst. 1.

samostatnou působnost,¹⁹ vyjma specifických pravomocí, které jsou mu svěřeny, například pokud v obci není zřízena rada obce, mj. vydávání nařízení.²⁰ Skládá se z jednotlivých členů, kteří jsou voleni občany obce v rámci komunálních voleb do čtyřletého funkčního období.²¹ Jejich počet je stanoven dle počtu obyvatel v obci od 5 do 55 členů nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.²²

Samostatná působnost – je základní činností obce. Obecní samospráva je na výkonu samostatné působnosti založena. Patří sem především záležitosti, které jsou v zájmu občanů i celé obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům, či se nejedná o působnost přenesenou. Spadají sem především záležitosti upravené v zákoně o obcích. Obec v rámci výkonu samostatné působnosti postupuje podle uvážení a vůle svých samosprávných orgánů. Velmi častým problémem však je určení, kdy se jedná o působnost samostatnou a kdy už se jedná o výkon působnosti přenesené. V tomto chybují především malé obce České republiky, kdy např. vykonávají určitou činnost, o které si myslí, že patří do samostatné působnosti, ale ve skutečnosti se již jedná o působnost přenesenou.²³

Přenesená působnost – jedná se o delegovanou působnost zákonem na výkon státní správy na místní úrovni. Dále pracuji s pojmem obec prvního stupně, který následně popisuji na praktických příkladech. V tomto případě se jedná o menší obce, na které byl zákonem delegován základní okruh výkonu přenesené působnosti, obce zpravidla pro výkon této činnosti nevyčleňují v rámci obecního úřadu jednotlivé zaměstnance, jelikož se jedná o okruh činností, který je omezený a nikterak rozsáhlý. Výkon přenesené působnosti je realizován obecním úřadem.²⁴

¹⁹ SLÁDEČEK Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: Nakladatelství Wolters Kluwer ČR, 2013, s. 330.

²⁰ zákon o obcích § 84 odst. 3.

²¹ zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění, § 1 odst. 2, dále jen zákon o volbách do zastupitelstev obcí.

²² zákon o obcích § 67 a § 68 odst. 1. Zastupitelstvo obce při stanovení počtu místních zastupitelů pro následující funkční období přihlédne zejména k celkovému počtu obyvatel v obci a velikosti územního obvodu obce. V obou obcích z praktických příkladů této práce je počet členů místních zastupitelstev malý, nepřesahuje počet 15 členů. Jedná se o obce malé, prvostupňové.

²³ Zákon o obcích HLAVA II. A také KOČÍ Roman. *Obecní samospráva v České republice*. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2012, s. 63-64. Srov. náleží Ústavního soudu ze dne 24.11. 1998, sp.zn. Pl. ÚS 38/97 a náleží Ústavního soudu ze dne 5.2. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 34/02. Dále také JIRÁSEK, Jiří a kol. *Ústavní základy organizace státu*. Praha: Leges, s. 332 – 334.

²⁴ Zákon o obcích HLAVA III. A dále KOČÍ: *Obecní samospráva...*, s. 71-74. Srov. také náleží Ústavního soudu ze dne 5.2. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 34/02.

1.3.1 Volba obecního zastupitelstva

Volby do obecních zastupitelstev jsou upraveny v zákoně o obcích a jejich právní úprava vychází dále a priori ze zvláštního právního předpisu, kterým je v postavení k obecnímu zřízení lex specialis zákon o volbách do zastupitelstev obcí, ale také jako základní právní úprava Ústava ČR.²⁵

Obecní zastupitelstvo je ilustrací obecní samosprávy založené na svobodné volbě zástupců občanů obce, což je nenahraditelným symbolem demokratické obecní samosprávy. Zastupitelstvo obce tvoří jednotliví členové. Jedná se o kolektivní orgán, který je volen v komunálních volbách, které jsou obecné, přímé, rovné, tajné a především založené na principu poměrného zastoupení. Obecní zastupitelstvo projevuje svou vůli, která je následně přijímána většinovým souhlasem jeho členů.²⁶

Určitou deklaraci práva občana obce podílet se na správě věcí veřejných a chodu obce obsahuje LZPS. Ta ve svých ustanoveních tento princip konstruuje ve formě oprávnění občana podílet se na správě věcí veřejných buďto přímo, nebo svobodnou volbou svých zástupců. Jedná se taktéž o jeden z nejzákladnějších prvků demokratického státu.²⁷

1.3.2 Člen zastupitelstva obce

Občan obce se může stát zastupitelem ve své obci zvolením do funkce. Mandát členovi obecního zastupitelstva vzniká zvolením. Ke zvolení dochází ukončením hlasování ve volbách.²⁸

Volby vyhlašuje prezident ČR nejpozději 90 dnů přede dnem jejich konání. Vyhlášení voleb je následně uveřejněno ve Sbírce zákonů.²⁹ Právo volit a být volen do obecního zastupitelstva má **občan obce** nebo občan cizího státu, který v první den voleb, event. pokud se volby konají ve dvou dnech po sobě jdoucích, druhý den voleb dosáhl

²⁵ Srov. Ústava ČR a také zákon o volbách do zastupitelstev obcí.

²⁶ KOČÍ Roman. *Obecní samospráva v České republice*. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2012, s. 79. Srov. také JIRÁSEK, Jiří a kol. *Ústavní základy organizace státu*. Praha: Leges, s. 337 – 340.

²⁷ KOČÍ: *Obecní samospráva...*, s 16. Srov. LZPS. Srov. také BALÍK, Stanislav, *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, s. 83 – 110 (Komunální volební systém).

²⁸ KOČÍ: *Obecní samospráva...*, s 84. „V podmínkách voleb do zastupitelstev obcí v ČR je to druhým dnem voleb, tzn. sobota ve 14 hodin“.

²⁹ zákon o volbách do zastupitelstev obcí § 3 odst. 1. Bližší specifikací a podrobnostmi voleb kandidátů do zastupitelstev obcí se v této práci nezabývám.

věku 18 let a je ve zmíněný den v obci přihlášen k trvalému pobytu.³⁰ Právo volit požívá občan obce s trvalým pobytem v obci, musí být státním občanem ČR a v den voleb musí dosáhnout minimálního stanoveného věku, tj. 18 let. Do zastupitelstva obce může být zvolen občan, který má právo volit, není omezen na svobodě, není ve výkonu trestu odnětí svobody a není zbaven způsobilosti k právním úkonům.³¹

K účelu rozboru příkladu obce Kladníky dále poznamenám, že zletilí občané obce mají právo na vyjádření se před obecním zastupitelstvem na jeho schůzích. Občan se může vyjádřit v souladu s jednacím řádem místního zastupitelstva a předkládat svá stanoviska k projednávaným věcem a bodům zasedání.³²

Člen obecního zastupitelstva skládá na začátku ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce slib člena obecního zastupitelstva.³³ Členství v obecním zastupitelstvu je jedním z institucionálních pojetí vyjádření přímého zapojení se občana do správy obce, ne však jediným.³⁴

Mezi povinnosti, které člen obecního zastupitelstva musí dodržovat v souladu s řádným a svědomitým výkonem své veřejné funkce, patří:

- zúčastňovat se zasedání obecního zastupitelstva,³⁵
- zúčastňovat se zasedání dalších orgánů obce, jichž je členem,

³⁰Další podmínkou pro volební právo občana cizího státu je, že mu toto právo musí přiznat příslušná mezinárodní smlouva. Tou musí být Česká republika vázána a také vyhlášena ve Sbírce zákonů. Srov. také zákon o volbách do zastupitelstev obcí § 4.

³¹ zákon o volbách do zastupitelstev obcí § 4 (právo volit) a § 5 (právo být volen).

³² KOČÍ Roman. *Obecní samospráva v České republice*. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2012, s. 28. Rozsudek NSS ze dne 5.9.2007, sp. zn. 3 Aps 7/2006: „*Je bezesporu právem občana obce vyjadřovat svá stanoviska na zasedáních obecního zastupitelstva. Toto právo je dle § 16 odst. 1 pís. c) obecního zřízení limitováno požadavkem, aby se tomu tak dělo ve vztahu k projednávané věci. Jen tehdy totiž může obecní zastupitelstvo v dané věci a k danému bodu zaujmout kvalifikované stanovisko. V opačném případě by se zasedání zastupitelstva mohlo změnit v pouhý „debatní útvar“, ve kterém by byl oprávněn kdokoli z občanů obce kdykoli vystoupit.*“

³³ zákon o obcích § 69 odst. 2. „*Slibuji věrnost ČR. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce a jejích občanů a řídit se Ústavou a zákony ČR.*“ Slib je většinou pronesen/přečten osobou, která řídí ustavující zasedání obecního zastupitelstva (event. starostou obce), který následně nechá kolovat podpisovou listinu, na které je znění slibu uvedeno v písemné podobě, kterou jednotliví nově zvolení zastupitelé stvrdí svými podpisy a hromadně po přečtení pronesou slovo - Slibuji.

³⁴ PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Brno, Plzeň: nakladatelství Doplněk a Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeňek, s.r.o., 2012, s. 237.

³⁵ KOČÍ: *Obecní samospráva...*, s. 86-87. Srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 15. 7. 2008, sp. zn. I. ÚS 2819/07. (Zastupitelstvo je oprávněno k výkonu své působnosti pouze na jednání, která jsou veřejná a veřejnosti/občanům té které obce přístupná. Nemůže nikdy rozhodovat a vůbec vykonávat svou řádnou působnost na jednání, která jsou pouze poradní a veřejnosti nepřístupná.)

- plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží,
- jednat v souladu s výkonem „veřejné“ funkce,
- hájit zájmy občanů obce.³⁶

Funkce člena obecního zastupitelstva zaniká, pokud zastupiteli zanikne jeho mandát člena zastupitelstva obce. Podanou rezignaci již nelze vzít zpět. Podrobnější úpravu nalzáme v zákoně o volbách do obecních zastupitelstev, dle kterého víme, že mandát může zaniknout mj. těmito způsoby:

- odmítnutím slibu člena zastupitelstva obce nebo složením slibu s výhradou,
- dnem, kdy starosta obce obdrží písemnou rezignaci člena obecního zastupitelstva na jeho funkci, dnem, kdy starosta obce podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce,
- úmrtím člena obecního zastupitelstva,
- dnem voleb do zastupitelstva obce,
- neslučitelnost funkcí.³⁷

Pravomoci zastupitelstva obce, mezi které se řadí také to, že obecní zastupitelstvo volí starostu obce³⁸, jsem již objasnila.³⁹

³⁶ KOČÍ Roman. *Obecní samospráva v České republice*. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2012, s. 86-87.

³⁷ zákon o volbách do zastupitelstev obcí, demonstrativní výčet § 55 odst. 2.

³⁸ zákon o obcích § 84 pís. m).

³⁹ Platovým ohodnocením jednotlivých členů zastupitelstva obce, odměnami při skončení funkčního období a dalšími podrobnostmi v souvislosti, s nově zvolením nového obecního zastupitelstva, či ukončení jeho funkčního období se v této práci podrobněji nezabývám. Srov. však např. nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, v platném znění. A také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16.5. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2126/2011.

2. Volba zastupitelstva obce Kladníky

2.1 Obec Kladníky

Obec Kladníky je součástí Dobrovolného svazku obcí Mikroregionu Záhoří – Helfštýn. Obec, ke dni 22. dubna 2016 čítá celkem 161 obyvatel. Jedná se o klasickou obec I. stupně.⁴⁰

Zastupitelstvo obce Kladníky má 7 členů. V obci je zřízen kontrolní a finanční výbor.⁴¹ Rada obce zřízena nebyla, jelikož má obecní zastupitelstvo méně než 15 členů.⁴² Protože v obci Kladníky není rada obce zvolena, její pravomoci vykonává starosta obce, potažmo obecní zastupitelstvo.⁴³

2.2 Volba zastupitelstva obce Kladníky

2.2.1. Obecná charakteristika a komunální volby v roce 2014

V obci Kladníky byla při komunálních volbách do místního zastupitelstva kandidátní listina dlouhodobě sestavována za politickou stranu KDU-ČSL.⁴⁴ V dřívějších letech měla KDU-ČSL v komunálních volbách v obci Kladníky svou vlastní „buňku“, ale ta postupně po odchodu a úmrtích jednotlivých jejích členů zanikla.⁴⁵

V porevolučním období byl v obci Kladníky zvolen starostou obce pan Antonín Mikulík, ten ale ve stejném období, kdy se stal starostou obce, začínal svou osobní podnikatelskou činnost a na výkon funkce starosty obce mu zřejmě nezbývalo dostatek

⁴⁰ Kladníky Oficiální stránky obce [online]. kladniky.cz, 1.Března.2003 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <kladniky.cz>.

⁴¹ Tamtéž.

⁴² zákon o obcích § 99 odst. 3.

⁴³ Tamtéž § 99 odst. 2 a § 102 odst. 4. V obci, kde se rada obce nevolí vykonává její pravomoci starosta obce a zastupitelstvu obce je svěřeno rozhodování dle příslušných ustanovení zákona o obcích, mj. vydávat nařízení obce, stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu.

⁴⁴ Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, v platném znění, § 2 odst. 1. Registrovaná politická strana na MVČR. Srov. *Volby do zastupitelstev obcí 2006 – Zastupitelé dle výsledku – výběr územních celků* [online]. volby.cz, 21.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2006/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=1>>. A také *Volby do zastupitelstev obcí 2010 – Zastupitelé dle výsledku – výběr územních celků* [online]. volby.cz, 16.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=1>>.

⁴⁵ *Kladníky Oficiální stránky obce - úřední deska. Zápisy ze zasedání obecního zastupitelstva* [online]. kladniky.cz, 1. března.2003 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.kladniky.cz/index.php?nid=1099&lid=cs&oid=1212346>>.

času, jelikož funkci vykonával jako neuvolněný člen zastupitelstva obce. Z tohoto důvodu již v následujících volebních obdobích nechtěl být starostou obce a do funkce byl zastupiteli zvolen pan Antonín Ulman. Ten svou funkci vykonával a byl zastupitelstvem opakovaně volen do funkce starosty obce. Takto to trvalo až do roku 2010, ve kterém byl starostou obce zvolen naposledy.⁴⁶ V komunálních volbách do obecního zastupitelstva v roce 2014 již pan Ulman nechtěl kandidovat do funkce starosty obce, jelikož už na ni ze zdravotních důvodů nestačil.⁴⁷ Ve volbách konaných v roce 2014 byl tedy do funkce starosty obce zvolen „opětovně“ pan Antonín Mikulík, zde již se svou kandidaturou souhlasil.⁴⁸

V komunálních volbách, v roce 2014⁴⁹, byla politická strana KDU-ČSL opět oslovena, aby zaštitila kandidátní listinu v obci Kladníky. Politická strana souhlasila. Občané obce, kteří ve volbách v roce 2014 pod záštitou této strany kandidovali, nebyli jejími členy a aktuálně ani jejími členy nejsou. Kandidatura byla označena jako nezávislá, jednotliví kandidáti byli bez politické příslušnosti.⁵⁰

⁴⁶ Tzn. pro funkční období let 2010-2014.

⁴⁷ Nyní na obecním úřadě plní funkci „sekretáře“ V souvislosti se správným chodem úřadu uděluje obecnímu zastupitelstvu i novému starostovi užitečné rady, jak při výkonu své funkce postupovat, díky své dlouholeté praxi. Srov. Rozhodnutí prezidenta republiky č. 112/2014 Sb. o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky, do zastupitelstev obcí a zastupitelstev městských obvodů a městských částí ve statutárních městech a do zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstev jeho městských částí.

⁴⁸ *Kladníky Oficiální stránky obce - úřední deska. Zápisy ze zasedání obecního zastupitelstva* [online]. kladniky.cz, 1. března.2003 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na

<<http://www.kladniky.cz/index.php?nid=1099&lid=cs&oid=1212346>>. Srov. *Volby do zastupitelstev obcí 2014 – Zastupitelé dle výsledku – výběr územních celků* [online]. volby.cz, 11.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na

<<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=1>>.

⁴⁹ Viz příloha práce č. 1.

⁵⁰ *Volby do zastupitelstev obcí 10.10. - 11.10.2014 - Jmenné seznamy* [online]. volby.cz, 11.října.2014 [cit. 14.dubna 2016]. Dostupné na

<<http://volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0&xodkaz=1>>.

Zvolení kandidátů pro volební období let 2014-2018⁵¹

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	2	Štěpánek David PhDr. Bc.	39	KDU-ČSL	BEZPP	42	17,07	1
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	5	Mikešová Ivana	30	KDU-ČSL	BEZPP	40	16,26	2
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1	Mikulík Antonín	65	KDU-ČSL	BEZPP	33	13,41	3
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	3	Beneš Pavel	58	KDU-ČSL	BEZPP	36	14,63	4
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	4	Ryšková Květa	38	KDU-ČSL	BEZPP	28	11,38	5
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	6	Klouda Alois	41	KDU-ČSL	BEZPP	36	14,63	6
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	7	Urbanová Jarmila	62	KDU-ČSL	BEZPP	31	12,60	7

Do místního zastupitelstva bylo občany obce řádně zvoleno 7 členů, z nichž zastupitelstvo následně volilo nového starostu obce, kterým se stal pan Antonín Mikulík. Místostarostou obce byl zvolen pan PhDr. David Štěpánek.⁵²

Následně, během výkonu funkčního období pana Mikulíka, se rozcházel některé z jeho názorů na řádný chod a správu obce s názory jednotlivých zastupitelů. Tito se domnívali, že pan Mikulík nevykonává svou funkci řádně a svědomitě, dle tzv. „dobré správy“. Možná se skutečně jednalo o pouhý subjektivní názor některých ze zastupitelů, možná nový starosta obce byl skutečně při výkonu své funkce ovlivněn dlouholetou praxí v podnikatelských činnostech a úřad vedl spíše dle svých představ a na vlastní odpovědnost. Zastupiteli mu v tomto ohledu bylo vytýkáno právě to, že se „úřad“ snaží řídit zcela samostatně, nedbá rozhodnutí a souhlasu obecního zastupitelstva při jednotlivých krocích výkonu své funkce starosty obce.⁵³ Následkem tohoto jakéhosi vzniklého pomyslného sporu se 3 ze zastupitelů obce rozhodli ze své funkce odstoupit a na své funkce v obecním zastupitelstvu rezignovali. Rezignační oznámení dle § 55 odst. 2 pís.

⁵¹ *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13. června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na<
<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=5&xv=33&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0>>.

⁵² Zápis z ustavujícího zasedání obecního zastupitelstva Kladníky ze dne 3. listopadu 2014. „...Člen zastupitelstva obce David Štěpánek navrhl do funkce starosty pana Antonína Mikulíka, a to jako funkci neuvolněnou... Výsledek hlasování: pro 6 proti 0 zdrželi se 1. Usnesení bylo schváleno“. „... Člen zastupitelstva Ivana Mikešová ml. navrhla na funkci místostarosty obce pana Davida Štěpánka a to jako funkci neuvolněnou... Výsledek hlasování pro 6 proti 0 zdrželi se 1. Usnesení bylo schváleno“. Volbou členů a předsedů výborů obce se v práci podrobněji nezabývám. Srov. příloha práce č. 1.

⁵³ Dle sdělení pana PhDr. Davida Štěpánka, starosty obce Kladníky ze dne 25. dubna 2016: „...Starosta obce není oprávněn vytvářet vůli obce samostatně, nýbrž může toto jednání či vůli pouze projevovat a sdělovat navenek“. Srov. také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20.5.2009 sp.zn. 30 Cdo 3049/2007.

b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí byly k rukám starosty obce řádně doručeny a starostou následně vzaty na vědomí.⁵⁴

Z tohoto důvodu pozbylo zastupitelstvo obce Kladníky usnášeníschopnosti, počet zastupitelů klesl pod 5 oproti původnímu sedmičlennému zastupitelstvu a v obci musely být vyhlášeny nové volby⁵⁵, jelikož na uprázdněná místa rezignujících zastupitelů nenastoupili náhradníci dle § 56 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Obec tedy neměla zákonem stanovený minimální počet pěti zastupitelů. Povinností starosty obce tedy bylo zaslat do 30 dnů od přijetí oznámení těchto rezignací návrh na vyhlášení mimořádných voleb. Tuto skutečnost byl starosta povinen oznámit neprodleně Krajskému úřadu Olomouckého kraje.⁵⁶ Během tohoto období na své funkce rezignovali další 3 zastupitelé. Ve výkonu své funkce zůstal pouze starosta obce, ale žádný zastupitel. Zastupitelé své rezignace podávali k rukám starosty obce, postupovali tak v souladu s § 55 odst. 2 pís. b), zákona o volbách do zastupitelstev obcí. K rezignaci zbylých 3 zastupitelů v příloze své práce přikládám evidenční listinu Krajského úřadu Olomouckého kraje.⁵⁷

I přes to, že odstoupilo ze své funkce „celé“ zastupitelstvo, nedošlo k tzv. „nucené správě“ dle § 98 zákona o obcích. K zabezpečení úkolů v oblasti samostatné působnosti obce správcem obce jmenovaným MVČR nedošlo, i přes to, že zanikl mandát všem členům obecního zastupitelstva a na uprázdněné mandáty nenastoupili „náhradníci“, jelikož starosta obce nadále ve výkonu své funkce pokračoval. Pan Mikulík vykonával v období od odstoupení obecního zastupitelstva základní správu a úkony s chodem obce spojené sám.⁵⁸ Nucená správa je určitou absurditou ve srovnání s ústavně zaručenou demokratickou samosprávou vykonávanou vlastními občany, jelikož se jedná o správu

⁵⁴ K těmto informacím a skutečnostem na obecním úřadě obce Kladníky neexistuje žádný relevantní podklad, kterým bych tuto skutečnost mohla doložit. V tomto případě čerpám pouze z osobní konzultace s PhDr. Štěpánkem, nynějším starostou obce. Dle jeho sdělení se tyto informace na obecním úřadě ani nikterak neuchovávají.

⁵⁵ zákon o volbách do zastupitelstev obcí § 58 odst. 1 pís. b).

⁵⁶ zákon o obcích § 90. A dále zákon o volbách do zastupitelstev obcí § 58 odst. 4. „*Nastane-li důvod pro konání nových voleb, zašle prostřednictvím krajského úřadu starosta dotčené obce návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Ministerstvu vnitra do 30 dnů ode dne, ve kterém tento důvod vznikl. Nové volby vyhlásí ministr vnitra do 30 dnů po obdržení návrhu podle věty první.*“

⁵⁷ Srov. příloha práce č. 2.

⁵⁸ Dle sdělení pana Pavla Šika, Odbor správních činností a obecní živnostenský úřad Lipník n. Bečvou ze dne 25. května 2016: „*Pan Antonín Mikulík vykonával svou funkci starosty obce až do doby zvolení starosty nového. V souvislosti s výkonem funkce jsme mu při nejasnostech poskytovali součinnost. I přes to, že pan Mikulík měl také legální možnost na svou funkci rezignovat, neučinil tak právě pro to, aby nedošlo k výkonu nucené správy v obci.*“

nařízenou, monokratickou a také administrativní. Úlohu, která je svěřena obecnímu zastupitelstvu, nemůže dočasně suplovat nikdo, ani jmenovaný správce MVČR.⁵⁹ Funkce „správce obce“ zajišťuje určitý „provizorní“ chod obce v případě dočasné neexistence jejích orgánů. O dočasné funkci vypovídá také charakter činností, které jsou dle zákona o obcích takovémuto správci přenechány. Občané by měli pomýšlet na takovouto možnost již při sestavování samotných kandidátních listin a snažit se nucené správě za každou cenu předejít. Při nucené správě totiž ztrácí schopnost spravovat si své záležitosti sami, což je v podstatě „nepřípustné“. Pokud už nucená správa nastane, občané s ní musí být nespokojení a musí intenzivně a rychle pracovat na sestavení nové kandidátní listiny pro nejbližší komunální volby.⁶⁰

Do doby zvolení nového starosty obce vykonával pan Mikulík, svou funkci řádně. Až na ustavujícím zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce Kladníky, pronesl, že předává funkci PhDr. Štěpánkovi.⁶¹ Pokud by v obci došlo k převzetí působnosti orgánů obce, tj. starosty, zastupitelstva i rady obce, činnost takovéhoho jmenovaného správce MVČR by končila právě dnem konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce nebo zvolením starosty nového.⁶²

2.2.2 Mimořádné volby v roce 2015

Následkem odstoupení všech obecních zastupitelů v Kladníkách zůstal ve funkci pouze starosta obce. K tomu, aby po přijetí rezignací jednotlivých členů zastupitelstva, mohlo dojít k vyřešení situace chybějícího zastupitelstva obce Kladníky, muselo dojít k vyhlášení nových voleb v obci. Povinností starosty obce bylo oznámit informaci o rezignaci zastupitelstva obce na KÚ Olomouckého kraje. Následně KÚ Olomouckého kraje musí informovat MVČR o nastalých skutečnostech. To je oprávněno k vyhlášení nových voleb v obci.⁶³

⁵⁹ Viz § 98 zákona o obcích.

⁶⁰ *Správce obec neoddluží [online]. mvcr.cz. 2010 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/spravce-obce-obec-neoddluzi-30881.aspx>>.*

⁶¹ Viz příloha k práci č. 3.

⁶² KOUDELKA Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 226.

⁶³ zákon o obcích § 90 „Poklesne-li počet členů obecního zastupitelstva pod 5 a zastupitelstvo není doplněno náhradníky, oznámí obecní úřad neprodleně tuto skutečnost úřadu krajskému.“ A také Zákon o volbách do zastupitelstev obcí § 58 odst. 1pís. b) a odst 4.

V souvislosti s touto problematikou obec dále spolupracovala s panem Pavlem Šikem.⁶⁴ Ten je pro obec Kladníky obcí s pověřeným obecním úřadem - agenda týkající se voleb a shromažďování. V souvislosti se sestavením nových kandidátních listin pro mimořádné volby v obci, proto pan Šik v tomto ohledu plnil funkci registračního úřadu. Oprávněním a povinnostmi pana Šika byla v tomto případě kontrola a registrace kandidátních listin pro volební strany obce Kladníky v mimořádných volbách.⁶⁵ Prováděl také tisk hlasovacích lístků.⁶⁶

2.2.3 Sestavení kandidátních listin

K podpisu kandidátní listiny a schválení jejích členů má podpisové právo předseda strany při komunálních volbách v kraji (okrese). Pro Kladníky je tímto předsedou předseda strany KDU-ČSL za Přerov pan Zdislav Ház, jelikož se místní občané, kteří chtěli do obecního zastupitelstva v mimořádných volbách kandidovat, rozhodli, že tak učiní právě jménem politické strany KDU-ČSL. Zmíněné platí vždy jen pro konání řádných voleb v roce 2014, kdy byl v komunálních volbách v obci Kladníky novým zastupitelstvem zvolen pan Antonín Mikulík, jako starosta obce. U mimořádných voleb, které se konaly v roce 2015, již musel kandidátní listinu podepisovat předseda strany za celou ČR pan MVDr. Pavel Bělobrádek.⁶⁷

V souvislosti s konáním mimořádných voleb v obci se tehdejší starosta obce pan Mikulík rozhodl, že již za politickou stranu KDU-ČSL kandidovat nehodlá, tak jak tomu bylo ve volbách předchozích let.⁶⁸ Rozhodl se pro zřízení vlastního „volebního uskupení“, se kterým by mohl znovu kandidovat v mimořádných volbách. Podařilo se mu uspět, jelikož nasbíral potřebný počet podpisů občanů, kteří s ním do kandidatury v nových volbách šli. K tomu, aby mohl vytvořit „vlastní volební uskupení“, potřeboval pan Mikulík podpisy 10% občanů obce Kladníky, tedy celkem 16 podpisů. Potřebné podpisy získal a

⁶⁴ Odbor správních činností a obecní živnostenský úřad (OSČaŽÚ), Městského úřadu Lipník nad Bečvou.

⁶⁶ Mj. Městský úřad Lipník nad Bečvou dále zajišťuje spolupráci s Českým statistickým úřadem.

⁶⁷ *Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová* [online]. kdu.cz, 1. března.2003 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.kdu.cz/regiony/olomoucky-kraj/prerov>>.

⁶⁸ Srov. *Volby do zastupitelstev obcí 2014 – Zastupitelé dle výsledku – výběr územních celků* [online]. volby.cz, 11.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na<<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=1>>.

sestavil novou kandidátní listinu s názvem „Za rozvoj obce Kladníky“, která čítala 7 členů.⁶⁹

U mimořádných voleb v obci Kladníky konaných v roce 2015 měli občané možnost zvolit si jimi preferované kandidáty do obecního zastupitelstva ze dvou kandidátních listin. První z nich byla KDU-ČSL a druhá „Za rozvoj obce Kladníky“. Za obě tyto volební strany občané kandidovali jako nezávislí – bez politické příslušnosti. Na kandidátních listinách bylo tedy celkem 14 členů.⁷⁰

Volby vyhráli kandidáti z volební strany KDU-ČSL. Dne 8. července 2015 se již nově zvolené zastupitelstvo sešlo v počtu sedmi členů na svém ustavujícím zasedání svolaném starostou obce panem Mikulíkem, jemuž stále trval mandát starosty obce. Na tomto zasedání nového obecního zastupitelstva pan Mikulík, starosta obce, přečetl slib člena zastupitelstva obce a vyzval přítomné členy zastupitelstva k jeho složení formou pronesení slova „slibuji“ a následným stvrzením podpisem. Starosta obce Antonín Mikulík následně po složení slibu jednotlivých zastupitelů přednesl navržený program a předložil ho zastupitelstvu ke schválení. Program byl schválen a jeho dalším a bodem bylo mj. projednat volbu nového starosty a nového místostarosty obce.⁷¹

2.2.4 Volba nového starosty obce

Do funkce nového starosty obce byl zvolen pan PhDr. David Štěpánek, a to jako funkce neuvolněná.⁷²

Do funkce nového místostarosty obce byla zvolena paní Dana Muníková, také jako funkce neuvolněná.⁷³ Následně zastupitelstvo přistoupilo k volbě členů výborů zřízených

⁶⁹ Srov. *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13. června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na<<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=5&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstat=0&xvyber=0>>. A dále *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13. června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na<<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=5&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0>>. A také *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13. června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na<<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=5&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0>>.

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ Srov. příloha k práci č. 3.

⁷² Tamtéž. Poměr hlasování členů zastupitelstva činil „Pro 6 Proti 1 zdržel se 0. Usnesení bylo schváleno.“

⁷³ Tamtéž. „Výsledek hlasování v poměru 7 pro 0 proti 0 se zdržel.“

v obci a k dalším bodům programu ustavujícího zasedání, ale těmi se v této práci podrobněji nezabývám.

2.3 Shrnutí

Na příkladu obce Kladníky byla popsána situace, kdy místní občané řádně a svědomitě sestavili kandidátní listinu pro nové volby v obci. V řádných volbách konaných v roce 2014 si zvolili nové zastupitelstvo a to následně v podstatě „jednohlasně“ nového starostu obce. Po určité době však tito nově zvolení zastupitelé nesouhlasili s výkonem funkce starosty obce, jelikož tento výkon nepovažovali za řádný v souladu s tzv. „dobrou správou“. Rozhodli se tedy podat rezignace na své funkce v obecním zastupitelstvu. Tímto způsobem odstoupili všichni zastupitelé, ve výkonu funkce zůstal pouze starosta obce. Ten vedl obecní úřad zcela sám až do doby nových voleb, kdy funkci předal novému starostovi obce. Vzhledem k celé situaci musely být v obci vyhlášeny mimořádné volby. K oznámení mimořádných voleb, je povinen starosta obce a toto oznámení směřuje na příslušný KÚ, ten následně uvědomí MVČR, které je k vyhlášení voleb oprávněno. Od doby výkonu funkce nově zvoleného zastupitelstva obce i starosty (místostarosty) obce se situace při výkonu funkcí obecního zastupitelstva uklidnila a tito členové vykonávají své funkce dodnes.

3. Volba zastupitelstva obce Soběchleby

3.1 Obec Soběchleby

Obec Soběchleby je součástí Dobrovolného svazku obcí Mikroregionu Záhoří - Helfštýn. Je to obec, která ke dni 24. února 2016 čítá celkem 602 obyvatel. Jedná se o klasickou obec I. stupně.⁷⁴

Zastupitelstvo obce Soběchleby čítá 15 členů. V obci byla také zřízena rada obce, která je pětičlenná, kontrolní a finanční výbor a také komise pro společenské záležitosti a komise rozvoje obce.⁷⁵

3.2 Volba zastupitelstva obce Soběchleby v roce 2014

Volba obecního zastupitelstva v roce 2014 proběhla řádným způsobem. Starosta, místostarosta a další funkcionáři obecního zastupitelstva byli do svých funkcí zvoleni bez jakýchkoli problémů.⁷⁶

Vzhledem k zákonem stanovené délce funkčního období obecních zastupitelstev v ČR, které je čtyřleté⁷⁷, byly na dny 10. – 11. listopadu roku 2014 v obci Soběchleby, i v dalších obcích v ČR vyhlášeny nové volby do obecního zastupitelstva. Dle zákonné úpravy víme, že volby do obecních zastupitelstev vyhlašuje prezident republiky a to nejpozději 90 dnů před konáním samotných voleb.⁷⁸

Do řad členů zastupitelstva v obci Soběchleby bylo zvoleno celkem 15 zastupitelů.⁷⁹ Počet členů nového zastupitelstva byl stanoven zastupitelstvem stávajícím v souladu s § 68 zákona o obcích. Jelikož se v případě obce Soběchleby jedná o obec s nižším počtem obyvatel v obci a to 602 obyvatel, zastupitelstvo čítá 15 členů. Počet členů

⁷⁴ *Soběchleby - oficiální stránky obce [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 12.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=81058>>.*

⁷⁵ Tamtéž.

⁷⁶ *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014 [online]. sobechleby.cz, 1.2016 [cit. 12.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.*

⁷⁷ Zákon o volbách do zastupitelstev obcí, Hlava I § 1 odst. 2. Srov. také Rozhodnutí prezidenta republiky č. 112/2014 Sb. o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky, do zastupitelstev obcí a zastupitelstev městských obvodů a městských částí ve statutárních městech a do zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstev jeho městských částí.

⁷⁸ Zákon o volbách do zastupitelstev obcí §3 odst. 1.

⁷⁹ *Soběchleby - oficiální stránky obce [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 12.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=81058>>.*

zastupitelstva obce se stanoví tak, že zastupitelstvo v obcích s počtem obyvatel v rozmezí 500 až 3 000 musí mít 7-15 členů.⁸⁰ Zákonné podmínky pro stanovení počtu členů nově zvoleného zastupitelstva byly v tomto případě splněny.

Pro listopadové volby v roce 2014 bylo v obci Soběchleby zapsáno na seznamu voličů celkem 491 občanů z celkového počtu 602 obyvatel obce. Volební účast však činila pouhých 70,47% z počtu občanů s právem volit.⁸¹ Na tomto příkladu můžeme vidět, že občané v menších obcích i přesto, že právě volbou nového zastupitelstva a s tím spojenou volbou nového starosty obce, mohou svou účastí na volbách v obci a hlavně samotnou volbou jednotlivých, občanem preferovaných kandidátů do obecního zastupitelstva zásadně ovlivnit dění v obci po určitou dobu. Přesto se mnozí z nich rozhodnou k volbám nejít, či vůbec nevolit. Funkční období obecního zastupitelstva je čtyřleté, pokud tedy v průběhu funkčního období nově zvoleného zastupitelstva nedojde ke změně vedení obce, například z důvodu předčasných či mimořádných voleb, a pokud nekandiduje do místního zastupitelstva přímo občan sám, může alespoň takovýmto způsobem, kterým je udělení preferenčního hlasu jím zvoleným osobám a kandidátům, ovlivnit dění v obci po výše zmíněnou dobu.

Zastupitelstvo obce Soběchleby bylo v listopadových volbách v roce 2014 občany obce s právem volit řádně zvoleno. Na ustavující schůzi nově zvoleného zastupitelstva obce zastupitelé volili obecní radu. Počet členů rady obce byl stanoven na 5 členů.⁸² Tito členové byli do svých funkcí taktéž řádně zvoleni.⁸³

Nově zvolená rada i zastupitelstvo vykonávali své funkce ve funkčním období 2014-2018 jako členové dlouhodobě neuvolnění. Jediným členem obecního zastupitelstva, který svou funkci vykonával jako uvolněný, byl nově zvolený starosta obce p. Jaromír Dohnal.⁸⁴

⁸⁰ zákon o obcích § 68 odst. 1.

⁸¹ *Volby do zastupitelstev obcí 10.10. - 11.10.2014 - Územní přehledy o volební účasti* [online]. volby.cz, 11.října.2014 [cit. 16.dubna 2016]. Dostupné na <<http://volby.cz/pls/kv2014/kv51?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=8&xnumnuts=7104&xvyber=1>>.

⁸² zákon o obcích § 84 odst 2 pís. m a § 99 odst. 3.

⁸³ *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna. 2016 [cit. 6.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁸⁴ *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna. 2016 [cit. 6.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

3.2.1 Volba starosty a místostarosty obce Soběchleby v roce 2014

Na ustavující schůzi nově zvoleného zastupitelstva obce Soběchleby, která se konala dne 6. listopadu 2014, bylo po schválení programu ustavujícího zasedání zastupitelstva obce rozhodnuto, že v obci bude zastávat funkci místostarosty jeden člen obecního zastupitelstva a nově zvolený starosta obce bude dle § 84 zákona o obcích svou funkci vykonávat jako člen dlouhodobě uvolněný.⁸⁵

Starostu i místostarostu volilo do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů.⁸⁶ Do funkce starosty byl opětovně jako ve volbách do obecních zastupitelstev v předchozích letech zvolen p. Jaromír Dohnal.⁸⁷ Do funkce místostarosty obce byl zvolen p. Ing. Miloslav Jančík.⁸⁸

Již při výběru kandidátů a následné volbě členů zastupitelstva do funkcí starosty a místostarosty obce navrhnul pan Jančík (zastupiteli navržený kandidát na nového místostarostu obce) bývalému starostovi obce, panu Dohnalovi (zastupiteli navržený kandidát na nového starostu obce), že vzhledem k jeho nepříznivému zdravotnímu stavu, který by mu mohl v pozdější době při výkonu funkce bránit, může funkci starosty v obci Soběchleby zastat on a že pan Dohnal bude novým místostarostou obce. Pan Ing. Jančík chtěl tímto návrhem evidentně předejít situaci, kdy by z následného důvodu odstoupení nově zvoleného starosty obce, tedy pana Dohnala, kvůli jeho vážným zdravotním komplikacím, musely být v obci Soběchleby například vyhlášeny nové volby do obecního zastupitelstva. S tímto návrhem však pan Dohnal nesouhlasil a zastupitelstvo tedy

⁸⁵ *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna. 2016 [cit. 6.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁸⁶ zákon o obcích § 103 odst. 2.

⁸⁷ *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby č. 1 ze dne 12. listopadu 2010* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 16.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>. A *usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna. 2016 [cit. 6.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁸⁸ Tamtéž.

přistoupilo ke zvolení starosty i místostarosty obce Soběchleby.⁸⁹ Pan Ing. Miloslav Jančík se stal novým místostarostou obce Soběchleby a pan Jaromír Dohnal starostou obce.⁹⁰

Nový starosta obce však svému závazku nedokázal z osobních a hlavně zdravotních důvodů dostát a své funkční období byl nucen předčasně ukončit.⁹¹

3.3 Odstoupení a rezignace nově zvolených funkcionářů obce Soběchleby na své funkce v obecním zastupitelstvu

Po zvolení do funkce obecním zastupitelstvem nový starosta pan Jaromír Dohnal vykonával funkci starosty obce Soběchleby ve volebním období mezi lety 2014-2018 velmi krátce, neboť byl vzhledem nepříznivému a stále se zhoršujícímu zdravotnímu stavu nucen na funkci starosty obce rezignovat. Rozhodl se tak učinit rezignačním dopisem, který podal a na obecní úřad doručil dne 1. září roku 2015. Učinil tak, jelikož již nemohl řádně a plnohodnotně zastávat funkci starosty obce a obecní úřad asi dva měsíce před podáním rezignačního dopisu starosty nikdo neřídil. V tomto období se nescházelo ani zastupitelstvo obce. Funkci starosty se snažil zastat místostarosta obce p. Ing. Jančík, v této době stále jako neuvolněný člen zastupitelstva obce, to však pouze v souvislostech svolání schůze obecního zastupitelstva, na které by zastupitelstvo obce mohlo vzít na vědomí rezignační dopis starosty Jaromíra Dohnala.⁹² Zároveň také, aby byla dodržena zákonem stanovená lhůta pro konání schůzí obecního zastupitelstva, dle které platí, že se má zastupitelstvo sejít nejméně jedenkrát za 3 měsíce.⁹³ Místní zastupitelstvo na své ustavující

⁸⁹ *Zápis ze zasedání zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 16.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>. A také *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna .2016 [cit. 6.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁹⁰ *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 12.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁹¹ Srov. *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁹² Srov. *Zápis ze zasedání zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 16.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>. A také *zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁹³ zákon o obcích §92 odst. 1.

schůzi ve volebním období 2014-2018 samo stanovilo, že četnost konání zasedání zastupitelstva obce bude 1x za měsíc.⁹⁴

Dne 1. září roku 2015 pan Jaromír Dohnal, tehdejší starosta obce Soběchleby, podal rezignační dopis jednak na funkci starosty obce, ale taktéž na funkci člena zastupitelstva a rady obce.⁹⁵ Jeho funkce starosty obce však okamžikem pouhého podání, či doručení rezignačního dopisu na obecní úřad nekončí. Jak bude dále v práci zmíněno, zastupitelstvo obce si tuto skutečnost neuvědomilo a postupovalo po přijetí rezignace starosty pana Dohnala uspěchaně. Ani nedbalo na zákonem stanovené lhůty a počítání času spojené s možností zvolit do funkce jiného zastupitele obce. Co do pohledu právní úpravy starosta obce rezignovat na svou funkci mohl⁹⁶, avšak rezignační dopis mohl být zastupitelstvem přijat až na nejbližším zasedání obecního zastupitelstva. Následkem této situace pan Ing. Jančík, místostarosta obce, svolal zasedání zastupitelstva obce, které mělo mimo jiné jako hlavní bod svého programu právě zmíněnou rezignaci starosty Jaromíra Dohnala.⁹⁷

Na 7. zasedání zastupitelstva obce, jež svolal místostarosta obce pan Ing. Miloslav Jančík a které se konalo dne 21. září 2015, bylo přítomno celkem 14 členů. Starosta obce p. Dohnal byl chybějícím členem tohoto zasedání. Předsedající schůze, místostarosta obce Ing. Jančík, na jeho začátku konstatoval, že bylo zasedání řádně svoláno. Informace o konání tohoto zasedání byla dle § 93 odst. 1 zákona o obcích uveřejněna jednak na úřední desce Obecního úřadu Soběchleby v souladu s tímto ustanovením po dobu nejméně 7 dnů, a to od 14. září 2015 do 21. září 2015, jednak byla informace současně uveřejněna na „elektronické úřední desce“.⁹⁸

Předsedající schůze dále konstatoval, že je zastupitelstvo usnášeníschopné. Přítomno je 14 členů z 15.⁹⁹

Při zahájení zasedání zastupitelstva předsedající podal členům zastupitelstva obce informaci o rezignačním dopise p. Jaromíra Dohnala.¹⁰⁰

⁹⁴ *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁹⁵ *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

⁹⁶ zákon o volbách do zastupitelstev obcí, §55 odst. 2 pís. a).

⁹⁷ zákon o obcích § 92 odst. 2.

⁹⁸ Tamtéž § 93 odst. 1.

⁹⁹ Tamtéž § 92 odst. 3.

Problematickou situací, která v souvislosti s podáním rezignačního dopisu starosty obce pana Dohnala na jeho funkce nastala, je ta, že nebyl sám, kdo se na své funkce v obecním zastupitelstvu rozhodl rezignovat. K jeho rezignaci se přidali další členové místního zastupitelstva. Následujícím bodem programu zasedání bylo naložení s oznámeními o rezignacích členů zastupitelstva.¹⁰¹

Na 7. zasedání obecního zastupitelstva rezignoval na funkci místostarosty a funkci člena zastupitelstva obce pan Ing. Miloslav Jančík, ale také předseda a člen finančního výboru p. Mgr. Břetislav Kratochvíl. Oznámení p. Dohnala, p. Ing. Jančíka a p. Mgr. Kratochvíla o rezignacích, byly tudíž podány ve stejný den na stejném zasedání obecního zastupitelstva. Místní zastupitelstvo vzalo rezignace svých členů na vědomí. Otázkou však stále zůstává, zda-li obec v tomto ohledu postupovala správně. Počet členů obecního zastupitelstva po přijetí rezignací jeho členů klesl z původních 15 na 12 členů. Obec tedy dnem 21., respektive 22. září přišla o starostu, místostarostu a o funkci přišel také člen zastupitelstva pan Mgr. Kratochvíl.¹⁰²

Zde je velmi důležité zmínit, že po přijetí rezignací členů zastupitelstva tito členové o svou funkci nepřijdou ihned okamžikem přijetí těchto rezignací obecním zastupitelstvem, nýbrž jejich mandát trvá až do konce toho kterého dne, ve kterém byly přijaty.¹⁰³ V tomto případě dnem 21. září 2015.

Přijetím rezignací svých členů na funkce obecní zastupitelstvo své zasedání neukončilo. Ve stejný den, kdy byly zastupitelstvem přijaty rezignace jednotlivých, jmenovitě určených členů, zastupitelstvo začalo ihned navrhopvat kandidáty do funkcí, ze kterých osoby odstoupily. Do zmíněných funkcí ihned volili osoby nové.¹⁰⁴

Nové volby v tomto případě nemusely být vyhlášeny v souladu s § 58 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, jelikož počet členů zastupitelstva se i po uprázdnění funkcí

¹⁰⁰ Zázpis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7. [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹⁰¹ Tamtéž

¹⁰² Tamtéž

¹⁰³ zákon o volbách do zastupitelstev obcí, §55 odst. 2 pís. b) „Mandát členovi obecního zastupitelstva, zaniká dnem doručení písemné rezignace starostovi obce. Pokud však podá rezignaci na funkce v obecním zastupitelstvu také sám starosta obce, považuje se za okamžik, kterým mu mandát zaniká den konání zasedání zastupitelstva obce, jelikož starosta obec nemůže rezignaci podat sám sobě, podává ji zastupitelstvu obce“.

¹⁰⁴ Zázpis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7. [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

nesnížil na hranici stanovenou v odst. 1 písmenu a) zmíněného zákona, tedy počet členů zastupitelstva obce se nesnížil o více než polovinu oproti počtu určenému podle zákona.

Zastupitelstvo obce Soběchleby i přes zmíněné zákonné meze nepostupovalo správně.

3.4 Volba starosty, místostarosty a chybějících členů zastupitelstva obce Soběchleby v roce 2015

3.4.1 Náhradník obecního zastupitelstva

Jak vyplývá z usnesení a zápisu ze zasedání zastupitelstva obce Soběchleby č. 7, které se konalo dne 21. září 2015, se na jeho začátku dostavila občanka obce paní Dana Složilová, kterou zastupitelstvo v souladu s § 56 zákona o volbách do obecních zastupitelstev chtělo dosadit do funkce jako nového člena zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce Soběchleby tak také učinilo, jednalo se však o neplatné právní jednání. Paní Dana Složilová měla plnit funkci náhradního člena obecního zastupitelstva.

Ihned po jejím příchodu byla předsedajícím schůze vyzvána ke složení slibu nového člena zastupitelstva obce.¹⁰⁵ Předsedající schůze upozornil před složením slibu člena zastupitelstva paní Danu Složilovou, že odmítnutí složit slib nebo složení slibu s výhradou má za následek zánik mandátu.¹⁰⁶ Paní Dana Složilová neodmítla složit slib ani nesložila slib s výhradou. Byla tedy považována za nového, respektive náhradního člena obecního zastupitelstva Soběchleb. Jednalo se o náhradnici z volební strany SOBĚCHLEBY 2014-2018.¹⁰⁷

V praxi je však takovýto postup obecního zastupitelstva chybný a nesprávný. Postup, který si místní zastupitelstvo zvolilo, nebyl v souladu se zákonnou úpravou. Paní Složilová mohla být tohoto jednání obecního zastupitelstva účastna, avšak pouze jako občanka obce či „veřejnost“, nikoliv jako nová členka obecního zastupitelstva. Jejím dosazením do funkce zastupitelky obce zastupitelstvo chybovalo v tom, že ve stejný den, kdy

¹⁰⁵ zákon o obcích §69 odst. 2.

¹⁰⁶ zákon o volbách do zastupitelstev obcí §55 odst. 2 pís. a).

¹⁰⁷ *Usnesení obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 14.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

přijalo rezignace svých členů na funkce v obecním zastupitelstvu, ihned předložilo paní Složilové slib člena zastupitelstva ke složení, čímž by se „stala“ novou členkou obecního zastupitelstva.¹⁰⁸

Tímto postupem místní zastupitelstvo vytvořilo imaginární situaci, kterou však samo považovalo za legální. Jednalo se o situaci, kdy ještě trval mandát rezignujícím členům, respektive starostovi obce panu Jaromíru Dohnalovi, za kterého měla právě paní Složilová plnit funkci náhradního člena zastupitelstva obce dle § 56 zákona o volbách do obecních zastupitelstev. Místní zastupitelstvo si pochybení při složení slibu paní Složilové neuvědomilo a považovalo ji za novou a řádnou členku obecního zastupitelstva Soběchleb.¹⁰⁹

I přesto, že paní Dana Složilová slib člena zastupitelstva složila a zastupitelstvo veškerý svůj postup s touto problematikou uvedlo v usnesení z tohoto zasedání i v zápise z tohoto zasedání, paní Složilová se náhradní členkou obecního zastupitelstva v souladu s § 56 zákona o volbách do zastupitelstev obcí nemohla stát. Jak již bylo popsáno v bodě 6.4, mandát členovi obecního zastupitelstva, na jehož místo měla právě paní Složilová nastoupit, nebylo k tomuto datu, tedy 21. září 2015, uprázdněno.

To, že pan Jaromír Dohnal rezignoval na funkci starosty obce a zároveň také na funkci radního i člena obecního zastupitelstva, neznamena, že jeho funkce skončí ihned, jakmile vezme v tomto případě podaný rezignační dopis starosty zastupitelstvo na vědomí. Mandát rezignujícího starosty pana Dohnala stále trval, a to až do půlnoci dne 21. září 2015, tedy do stejného dne, kdy byl jeho rezignační dopis vzat zastupitelstvem na vědomí. Starostou obce, radním ani zastupitelem obce nebyl až ode dne následujícího, tedy od 22. září 2015.¹¹⁰

Paní Dana Složilová se sice náhradní členkou obecního zastupitelstva v Soběchlebích stát mohla, ale ne ke dni 21. září 2015. Když chtěla být paní Složilová tomuto jednání obecního zastupitelstva přítomna, mohla tak učinit jako „veřejnost“.

¹⁰⁸ zákon o volbách do obecních zastupitelstev § 56 odst. 1. Srov. také *zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹⁰⁹ zákon o volbách zastupitelstev obcí § 56 odst. 1.

¹¹⁰ Tamtéž §55 odst. 2 pís. b) „Mandát členovi obecního zastupitelstva, zaniká dnem doručení písemné rezignace starostovi obce. Pokud však podá rezignaci na funkce v obecním zastupitelstvu také sám starosta obce, považuje se za okamžik, kterým mu mandát zaniká den konání zasedání zastupitelstva obce, jelikož starosta obec nemůže rezignaci podat sám sobě, podává ji zastupitelstvu obce.“

V žádném případě neměla práva hlasovacího i přesto, že ji zastupitelstvo bralo jako novou členku obecního zastupitelstva, a tudíž si také mysleli, že práva hlasovacího požívá, a nechali ji volit nového starostu i místostarostu, čímž vytvořili situaci contra legem.

Z výše zmíněných skutečností můžeme dovodit, že složením slibu člena zastupitelstva byla paní Složilová považována za novou členku obecního zastupitelstva se všemi právy a povinnostmi, jak stanoví zákon, a obecní zastupitelstvo z nenadání čítalo místo stanovených 15 členů, členů 16. Toto jednání zastupitelstva bylo od počátku neplatné. Zastupitelstvo obce Soběchleby v této věci postupovalo nesprávně, jelikož pozapomnělo na zákonnou úpravu a po přijetí rezignací svých členů ihned volilo do uvolněných funkcí členy nové.¹¹¹

3.4.2 Volba starosty a místostarosty obce

Na 7. zasedání obecního zastupitelstva obce Soběchleb se volil nový starosta i nový místostarosta obce. Obec při těchto rozhodnutích opět nepostupovala správně. Již tím, že paní Danu Složilovou považovali za řádnou členku obecního zastupitelstva, kterou, jak již víme, nebyla, bylo i jednání při volbě nového starosty i místostarosty obce od počátku neplatné. Paní Složilová vůbec nepožívala hlasovacího práva ve věcech volby starosty, místostarosty, eventuálně dalších funkcionářů.

Na základě písemné rezignace pana Jaromíra Dohnala vyzval předsedající schůze 7. zasedání obecního zastupitelstva pan Ing. Jančík zastupitelstvo, aby byly předloženy návrhy kandidáta na funkci starosty obce. O jednotlivých kandidátech zastupitelstvo hlasovalo dle jednacího a volebního řádu, který byl schválen na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce dne 6. listopadu 2014.

Do funkce starosty obce byli navrženi dva kandidáti, pan Ing. Miloslav Jančík a pan Zbyněk Macek. Oba s kandidaturou na funkci starosty obce souhlasili.¹¹²

¹¹¹ zákon o volbách do obecních zastupitelstev § 56 odst. 1. Srov. *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>. A také *Usnesení obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. [sobechleby.cz](http://www.sobechleby.cz/), 1.ledna.2016 [cit. 14.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹¹² *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. [sobechleby.cz](http://www.sobechleby.cz/), 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

Hlasování ve věci volby starosty obce pana Zbyňka Macka nebylo úspěšné. Výsledkem hlasování bylo pro 7 proti 6 a hlasování se zdrželi 2 zastupitelé. Usnesení nebylo schváleno a předsedající předložil návrh na hlasování o volbě starosty obce pana Ing. Miloslava Jančíka.¹¹³

Ve věci volby pana Ing. Jančíka do funkce starosty obce bylo usnesení přijato. Výsledkem hlasování bylo 8 zastupitelů pro, 0 proti a hlasování se zdrželo 7 zastupitelů.¹¹⁴

Novým starostou obce byl tedy pro tento moment Ing. Jančík. Hlasování zastupitelstva však bylo neplatné.¹¹⁵

Zastupitelstvo po zvolení nového starosty obce volilo místostarostu obce. Do funkce byl navržen pouze jeden člen obecního zastupitelstva, pan Mgr. Břetislav Kratochvíl. Usnesení ve věci volby místostarosty obce bylo schváleno, výsledkem hlasování bylo 8 zastupitelů pro, 5 proti a hlasování se zdrželi 2 zastupitelé.¹¹⁶

Člena rady obce již nebylo nutno v souladu s § 99 odst. 3 zákona o obcích volit, jelikož radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce.

Na závěr zasedání zastupitelstvo mimo jiné zvolilo předsedu finančního výboru, neboť odstoupil pan Mgr. Břetislav Kratochvíl z funkce. Členka zastupitelstva obce Soběchleby paní Ing. Jana Kučerová navrhla, aby byla volba předsedy finančního výboru posunuta na další zasedání zastupitelstva. Pan Ing. Miloslav Jančík uvedl, že předseda finančního výboru má být zvolen a do funkce navrhl paní Danu Složilovou. Usnesení ve věci volby paní Složilové do funkce předsedkyně finančního výboru v obci Soběchleby bylo schváleno. Výsledkem hlasování bylo 10 zastupitelů pro, nikdo nebyl proti a hlasování se zdrželo 5 zastupitelů.¹¹⁷

¹¹³ *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹¹⁴ Tamtéž.

¹¹⁵ Srov. zákon o volbách do obecních zastupitelstev § 56 odst. 1.

¹¹⁶ *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹¹⁷ Dalšími body, které byly na zasedání zastupitelstva projednávány, se v této práci podrobněji nezabývám. A *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

Jak již bylo zmíněno v průběhu práce, nový starosta, místostarosta ani další, nově volení členové místního zastupitelstva obce Soběchleby nemohli být takovouto formou volby řádně zvoleni a dosazení do svých funkcí, jelikož v rámci jednoho a téhož zasedání obecního zastupitelstva, na kterém byla projednávána oznámení o rezignacích jednotlivých členů a funkcionářů, nemohli být zároveň na uprázdněné funkce voleni členové noví. Znova podotýkám, že hlas paní Dany Složilové, kterou zastupitelstvo považovalo za náhradní členku obecního zastupitelstva, byl při jednotlivých volbách neplatný. V tomto případě však není až tak podstatné, zda-li paní Složilová hlasovala při volbách nových funkcionářů, jelikož zastupitelstvo vůbec dosazovat členy obecního zastupitelstva Soběchleby do uprázdněných funkcí nemělo. Poměry při hlasování o volbách nových funkcionářů také nepovažuji za relevantní. Obecní zastupitelstvo v Soběchlebach však takovýto postup uskutečnilo, řádně zaznamenalo a po projednání dalších bodů zasedání č. 7 ukončilo.

O tom, že nastala v jednání obecního zastupitelstva č. 7 dne 21. září 2015 chyba, naznalo samo po upozornění paní Pročkové, již nebyla lhostejná situace, která nastala okolo rezignace pana Jaromíra Dohnala na funkci starosty, radního a zastupitele obce. Paní Pročková si sama vyhledala zákonnou úpravu a následně se snažila o její interpretaci zastupitelstvu. Obecní zastupitelstvo obce Soběchleby naznalo, že skutečně došlo při volbách nových funkcionářů k pochybení.¹¹⁸ Jak jsem již zmínila, dle zákona o volbách do zastupitelstev obcí mandát zaniká, když starosta podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce.¹¹⁹ Do půlnoci toho dne, když pan Jaromír Dohnal podal rezignaci, ještě platil jeho mandát, a proto nemohla paní Dana Složilová složit svůj slib člena zastupitelstva obce. Právo mandátu jako náhradníkovi za odstoupeného člena zastupitelstva obce z kandidátní listiny Soběchleby 2014-2018 vzniklo paní Složilové dne následujícího.¹²⁰ Nastalou situaci bylo třeba vyřešit co nejdříve a jelikož zastupitelstvo samo nevědělo, jak chybu co nejdříve a nejlépe napravit, obrátilo se tedy s dotazem na MVČR.¹²¹

¹¹⁸ Srov. *zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?id=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹¹⁹ zákon o volbách do zastupitelstev obcí §55 odst. 2 pís. b).

¹²⁰ Tamtéž § 56 odst. 1.

¹²¹ Dle sdělení pana Ing. Miloslava Jančíka, ze dne 6. června 2016: „Zastupitelstvo obce Soběchleby nevědělo, jak ve věci dále postupovat. Nový starosta obce nebyl zvolen, náhradní člen zastupitelstva obce na

Kontrolní komise MVČR obci Soběchleby sdělila, že bude účelné, když dojde k tzv. „samo nápravě“.¹²² Obecní zastupitelstvo Soběchleby tedy muselo zjednat nápravu ihned a samo. Bylo tak učiněno dne 1. října 2015 na 8. zasedání místního zastupitelstva.

Po dotázání se obce na MVČR bylo následně svoláno mimořádné zasedání obecního zastupitelstva. Toto zasedání svolal pověřený člen místního zastupitelstva pan Ing. Miloslav Jančík. Toho pro svolání mimořádného zasedání obecního zastupitelstva pověřilo celkem šest členů obecního zastupitelstva. Sedm dnů před konáním tohoto zasedání byla zveřejněna informace o konání na úřední desce Obecního úřadu Soběchleby a to od 23. září 2015 do 1. října 2015.¹²³ Současně byla zveřejněna na „elektronické úřední desce“. 1. října 2015 se zasedání uskutečnilo.

Myslím si, že k problémům, které v průběhu zasedání vznikly, nemuselo dojít, kdyby komunální politici v malých obcích byli lépe znalí zákonů, které jsou pro výkon jejich funkcí nezbytné.

3.5 Mimořádné zasedání zastupitelstva obce Soběchleby v roce 2015

Mimořádné zasedání zastupitelstva obce Soběchleby, které se konalo dne 1. října 2015, bylo zahájeno pověřeným členem zastupitelstva obce panem Ing. Miloslavem Jančíkem, ten byl dále předsedajícím celého zasedání.¹²⁴

Na začátku mimořádného zasedání byla dotázána paní Dana Složilová, zda bude chtít složit slib zastupitele obce. Její odpověď byla kladná. Předsedající zasedání p. Složilovou upozornil, že odmítnutí složit slib nebo složení slibu s výhradou má za následek zánik mandátu.¹²⁵ Následně byl předsedajícím nahlas přečten slib zastupitele obce

místo náhradníka fakticky dosazen nebyl. Obec proto kontaktovala MVČR s žádostí o radu, jak je možné a účelné situaci řešit“.

¹²² Tamtéž.

¹²³ zákon o obcích § 93 odst. 1. Dále také *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹²⁴ *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹²⁵ zákon o volbách do zastupitelstev obcí, §55 odst. 2 pís. a). A dále *zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

stanovený zákonem o obcích¹²⁶ a paní Dana Složilová pronesla slovo „slibuji“. Poté podepsala předem připravený arch. Paní Dana Složilová neodmítla složit slib ani nesložila slib s výhradou, čímž se stala „novou členkou“ obecního zastupitelstva Soběchleby.¹²⁷

Na mimořádném zasedání obecního zastupitelstva bylo přítomno celkem 10 členů zastupitelstva z celkového počtu 15 členů. Zastupitelstvo bylo usnášeníschopné.¹²⁸

Následujícím bodem programu bylo mimo jiné revokovat usnesení z předchozího zasedání tj., ze dne 21. září 2015 – volba starosty, volba místostarosty, volba předsedy finančního výboru a předsedy kontrolního výboru. Zmíněná usnesení tedy nemohla být na předchozím zasedání obecního zastupitelstva schválena, jelikož došlo k pochybení. V ani jednom z výše zmíněných případů nedošlo ke zvolení osoby na daný post většinou zastupitelstva. Výsledkem hlasování ve věci revokace usnesení bylo 8 zastupitelů pro, 0 proti a hlasování se zdrželi 2 zastupitelé. Usnesení bylo schváleno.¹²⁹

Po schválené revokaci usnesení bylo možno volit nového starostu, místostarostu, dále také předsedy výborů obce.¹³⁰

Následně tedy zastupitelstvo přistoupilo k volbě nového starosty obce. Na základě rezignace pana Jaromíra Dohnala vyzval předsedající zastupitelstvo k předkládání návrhů na kandidáta na funkci starosty obce. Do funkce byl navržen pan Ing. Miloslav Jančík a vzhledem k tomu, že žádné další návrhy nebyly podány, zastupitelstvo přistoupilo k jeho volbě. Zastupitelstvo zvolilo starostu obce pana Ing. Jančíka s výsledkem hlasování pro 8, proti 0 a hlasování se zdrželi 2 zastupitelé.¹³¹

Na základě písemné rezignace pana Ing. Miloslava Jančíka, tehdejšího místostarosty obce, vyzval předsedající zastupitelstvo k předložení návrhů na kandidáta na funkci místostarosty obce. Do funkce byl navržen pan Mgr. Břetislav Kratochvíl, který

¹²⁶ zákon o obcích § 69 odst. 2.

¹²⁷ *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹²⁸ zákon o obcích § 92 odst. 3. a také *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹²⁹ *Usnesení obecního zastupitelstva obce Soběchleby ze zasedání č. 8/2015.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹³⁰ *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹³¹ Tamtéž

s kandidaturou souhlasil. Zastupitelstvo přistoupilo k volbě místostarosty obce, kterým byl zvolen pan Mgr. Kratochvíl s výsledkem hlasování pro 8, 1 proti a hlasování se zdržel 1 zastupitel.¹³²

Na základě písemné rezignace pana Mgr. Břetislava Kratochvíla vyzval předsedající zastupitelstvo k předkládání návrhů na kandidáta na funkci předsedy finančního výboru obce. Do funkce byla navržena nová zastupitelka obce paní Dana Složilová, která s volbou souhlasila. Zastupitelstvo zvolilo předsedkyni finančního výboru Danu Složilovou v poměru hlasů pro 8, proti 0 a hlasování se opět zdrželi 2 zastupitelé.¹³³

Po zvolení všech nových funkcionářů bylo 8. zasedání místního zastupitelstva obce Soběchleby ukončeno. Na uprázdněné funkce byli řádně dosazeni noví funkcionáři. Obec měla nového starostu, jímž se stal pan Ing. Miloslav Jančík, který svou funkci aktuálně pro volební období 2014-2018 vykonává jako člen dlouhodobě uvolněný, dále nového místostarostu a členy jednotlivých obecních výborů.

3.6 Shrnutí

Závěrem této kapitoly bych velmi ráda zdůraznila, že i přesto, že komunální politici na místní úrovni a především v malých obcích v ČR, jsou mnohdy osobami, které nejsou dostatečně vzdělané v právních oblastech, by měli být alespoň základní právní úpravy týkající se řádného chodu jejich obce dobře znalí a byli schopni se předem vyvarovat chyb, které popisují v příkladu. Je třeba, aby se i občané o dění ve svých obcích zajímali a nenechávali vše pouze na „vedení obce“, zastupitelstvu, respektive dle představ mnohých občanů pouze na starostovi obce, který fakticky nepožívá tolik pravomocí, jak si mnozí z občanů v menších obcích v ČR zpravidla představují. Starosta obce je sice orgánem obce, který obce zastupuje navenek, avšak zastupitelstvo obce má v obci nejzásadnější pravomoci. Proto je třeba dbát již při samotné volbě jednotlivých občanů obce do funkcí zastupitelů, aby každý svůj preferenční hlas řádně zvážil a neuděloval ho například ze známosti dané osobě, nebo naopak hlas neudělí jen z důvodu sousedského rivalství. Je

¹³² *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

¹³³ Tamtéž

třeba dosadit do zmíněných funkcí v obecních orgánech osoby schopné, znalé dění v obci i obce samotné. Osoby, které jsou ochotny se dále a aktivně dovzdělávat v souladu s rychle se měnící a doplňující právní úpravou. Není důležité znát jen jeden zákon, který se týká právě samotného obecního zřízení a na ten se vázat a upínat, je důležité, aby komunální politici především malých obcí aktivně vyhledávali a dobře znali právní úpravu, která se základních ÚSC a jejich správného chodu týká.

Dobrou zkušeností a úspěšným začátkem pro začínající a nové komunální politiky¹³⁴ by mohlo mimo jiné být setkání, které starostové obcí v jednotlivých regionech pořádají. Konzultují zde dění ve svých obcích, dále také například, řeší, jak žádat o dotace, případně jaké dotace je aktuálně možné z Evropské unie získat, na co může dostat obec příspěvky a další.¹³⁵ Nově zvolení a nezkušení starostové obcí, kteří se těchto schůzí účastní, zde mohou nasbírat alespoň teoretické zkušenosti z praxe a přímo se poradit např. o věcech, které sami neznají nebo jsou pro ně problematické se starosty jiných obcí, kteří mohou být zkušenější v těch kterých daných věcech.

¹³⁴ Platí pouze pro nové a začínající starosty obcí daného regionu, kteří nemají žádné předchozí zkušenosti s vedením obce. Široká veřejnost či občané obcí z daného regionu se setkání starostů neúčastní.

¹³⁵ Srov. JUNGOVÁ, Ivana. Ministerští úředníci by měli mít povinnou stáž na obcích. *Veřejná správa*, 2015, č. 1, s. 26-27.

Závěr

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo prakticky popsat, jak může probíhat volba starosty malé obce v České republice, a poukázat na to, že ne vždy, i po řádném zvolení jednotlivých funkcionářů do obecního zastupitelstva, je samozřejmostí, že takto sestavené obecní zastupitelstvo dokončí řádně své volební období, pro které bylo zvoleno, a přiblížit problematiku, se kterou se obce bohužel potýkají a kterou nelze dopředu předvídat.

V obsahu práce, jsem se snažila zaměřit na základní charakteristiku voleb do obecního zastupitelstva a následnou volbu starosty obce. Na konkrétních příkladech obce Kladníky a obce Soběchleby jsem ukázala, že výkon funkce obecního zastupitele a starosty není pro mnohé funkcionáře, především v menších obcích ČR, vždy jednoduchý, zejména pro ty, kteří se správně neorientují v příslušné právní úpravě a nemají k dispozici potřebné profesní zázemí.

Návrhy de lege ferenda pro zlepšení právní úpravy ČR, jež zahrnuje problematiku komunálních voleb, nebylo třeba poskytnout, jelikož se domnívám, že samotná praxe ukazuje, že právní úprava je zcela dostačující.

Mojí snahou bylo přiblížit na dvou příkladech obcí, že při volbách je skutečně potřebné, aby se občané zajímali o místní politiku v obci a aby byli schopni svou potencionální funkci komunálního politika vykonávat řádně v souladu se zákony, aby znali legislativu, která je s výkonem jejich funkcí spojená a její znalost k řádnému výkonu funkce potřebná. Jak je důležité, aby se právě komunální politici malých obcí snažili problémům předcházet a předem se dostatečně informovali o správnosti svých konání, pokud si v něm nejsou jisti, či nenajdou oporu v příslušných zákonech, aby se s takovými dotazy obraceli na pověřený obecní řad, do jehož správního obvodu spadají, dále také na krajské úřady, případně na MVČR. Jak jsem se svou prací detailně zabývala, dospěla jsem k poznání, že se tak děje až při potřebné nápravě vzniklých problémů. Obce by měly vědět, že MVČR územním samosprávným celkům jak obcím, tak krajům poskytuje i metodickou pomoc, dozoruje jejich samostatnou působnost a dále kontroluje působnost přenesenou i samostatnou.

Svou prací jsem rovněž chtěla motivovat občany obcí, aby vůči své obci aktivně konali a zapojovali se do místní politiky, a to způsobem či formou práva být volen do obecních orgánů, nebo například účastí a vyjádřeními se na zasedáních zastupitelstva. Jen tak bude do budoucna zajištěn správný chod obce.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

1. HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 792 s.
2. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 500 s.
3. PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Brno, Plzeň: nakladatelství Doplněk a Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeňek, s.r.o., 2012. 428 s.
4. KOČÍ, Roman, *Obecní samospráva v České republice*. Praha: Leges s.r.o., 2012. 240 s.
5. BALÍK, Stanislav, *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. 256 s.
6. KOUDELKA Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007. 400 s.
7. JIRÁSEK, Jiří a kol. *Ústavní základy organizace státu*. Praha: Leges. 368 s.

Judikatura

1. Rozsudek NSS ze dne 5.9. 2007, sp. zn. 3 Aps 7/2006.
2. Usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2000, sp. zn. III. ÚS 643/2000.
3. Rozsudek NSS ze dne 14. 6. 2006, sp. zn. 30 Cdo 3130/2005.
4. Nález Ústavního soudu ze dne 24.11. 1998, sp.zn. Pl. ÚS 38/97.
5. Nález Ústavního soudu ze dne 15. 7. 2008, sp. zn. I. ÚS 2819/07.
6. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20.5. 2009, sp.zn. 30 Cdo 3049/2007.
7. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16.5. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2126/2011.
8. Nález Ústavního soudu ze dne 5.2. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 34/02.

Zákony

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění.
2. Listina základních práv a svobod, vyhlášená usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky.
3. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. 181/1999 Sb., o přijetí Evropské charty místní samosprávy.
4. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.
5. Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění.
6. Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, v platném znění.
7. Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, v platném znění.
8. Nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, v platném znění.
9. Rozhodnutí prezidenta republiky č. 112/2014 Sb. o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky, do zastupitelstev obcí a zastupitelstev městských obvodů a městských částí ve statutárních městech a do zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstev jeho městských částí.

Internetové zdroje

1. *Volby do zastupitelstev obcí 10.10. - 11.10.2014 - Jmenné seznamy* [online]. volby.cz, 11.října.2014 [cit. 14. dubna 2016]. Dostupné na <<http://volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0&xodkaz=1>>.
2. *Volby do zastupitelstev obcí 10.10. - 11.10.2014 - Územní přehledy o volební účasti* [online]. volby.cz, 11.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://volby.cz/pls/kv2014/kv51?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=8&xnumnuts=7104&xvyber=1>>.

3. *Kladníky Oficiální stránky obce* [online]. kladniky.cz, 1. března.2003 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <kladniky.cz>.
4. *Kladníky Oficiální stránky obce - úřední deska. Zápisy ze zasedání obecního zastupitelstva* [online]. kladniky.cz, 1. března.2003 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.kladniky.cz/index.php?nid=1099&lid=cs&oid=1212346>>.
5. *Správce obec neoddluží* [online]. mvcr.cz. 2010 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/spravce-obce-obec-neoddluzi-30881.aspx>>.
6. *Soběchleby - oficiální stránky obce* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 12.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=81058>>.
7. *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby č. 1 ze dne 12. listopadu 2010* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 16.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.
8. *Usnesení zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna .2016 [cit. 6.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.
9. *Zápis ze zasedání zastupitelstva obce Soběchleby ze dne 6. listopadu 2014* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 16.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.
10. *Usnesení obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 14.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.
11. *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 21. září 2015, vedeno pod č. 7.* [online]. www.sobechleby.cz/, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.
12. *Zápis ze zasedání obecního zastupitelstva Soběchleby ze dne 1. října 2015, v obci vedené pod č. 8.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.

13. *Usnesení obecního zastupitelstva obce Soběchleby ze zasedání č. 8/2015.* [online]. sobechleby.cz, 1.ledna.2016 [cit. 11.června 2016]. Dostupné na <<http://www.sobechleby.cz/index.php?nid=1022&lid=cs&oid=918052>>.
14. *Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová* [online]. kdu.cz, 1. března.2003 [cit. 6.dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.kdu.cz/regiony/olomoucky-kraj/prerov>>.
15. *Volby do zastupitelstev obcí 2006 – Zastupitelé dle výsledku – výběr územních celků* [online]. volby.cz, 21.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2006/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=1>>.
16. *Volby do zastupitelstev obcí 2010 – Zastupitelé dle výsledku – výběr územních celků* [online]. volby.cz, 16.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=1>>.
17. *Volby do zastupitelstev obcí 2014 – Zastupitelé dle výsledku – výběr územních celků* [online]. volby.cz, 11.října.2014 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=1>>.
18. *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13.června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv11111?xjazyk=CZ&xid=5&xdz=1&xnumnut s=7104&xobec=569283&xstat=0&xvyber=0>>.
19. *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13.června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=5&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0>>.
20. *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13.června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=5&xv=23&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0>>.
21. *Volby do zastupitelstev obcí 2015* [online]. volby.cz, 13.června.2015 [cit. 16. dubna 2016]. Dostupné na <

<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv211111?xjazyk=CZ&xid=5&xv=33&xdz=1&xnumnuts=7104&xobec=569283&xstrana=0>>.

Časopisecké zdroje

JUNGOVÁ, Ivana. Ministerští úředníci by měli mít povinnou stáž na obcích. *Veřejná správa*, 2015, č. 1, 32 s.

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit souhrnnou práci, která obsahuje celý postup volby starosty obce v České republice a s tím související volbu obecního zastupitelstva, kterou ve své práci také objasňuji.

Komplexní problematika voleb starosty obce je popsána na dvou praktických příkladech obcí olomouckého kraje, které ve své práci podrobně analyzuji a následně problematiku voleb na těchto příkladech popisuji.

Ve své práci se dále snažím poukázat na drobné nedostatky a mezery v právní úpravě České republiky a snažím se poskytnout návrhy de lege ferenda, jak právní úpravu zlepšit.

Práce obsahuje také teoretickou část, ve které vymezuji základní instituty a pojmy s volbou starosty v obci spojených.

The Abstract

The aim of this bachelor's thesis was to create a comprehensive work, which included the entire procedure of the election of the Mayor in the Czech republic and the associated election of the municipal council.

Complex issue of the election of the mayor is described and analyzed in two practical examples of the municipalities in Olomouc Region.

In my thesis I also point out to minor defects and loopholes in the legislation of the Czech republic and I try to give suggestions de lege ferenda how to improve the legislation.

The thesis contains a theoretical part, as well, which defines the basic concepts and institutes which are associated with the election of mayor in the municipality.

Klíčová slova

Samospráva, zákon, ústava, samostatná působnost, přenesená působnost, veřejná správa, obec, občan, volby, zastupitelstvo obce, starosta obce, právní postavení starosty obce, volba starosty obce, volba obecního zastupitelstva, orgány obce.

Key words

Self-government, Constitution, Act, separate powers of community, delegated powers, public administration, Municipality, citizen, elections, municipal council, The Mayor, the legal position of the mayor, election of the mayor, election of the municipal council, municipal authorities.